

Savunmac? Kötümserlik Ölçe?i-K?sa5 (SK-5)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Savunmac? Kötümserlik Ölçe?i-K?sa5 (SK-5)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30028>

Özet

Savunmac? Kötümserlik Ölçe?i-K?sa5 (SK-5), orijinali İngilizce olan Savunmac? Kötümserlik Ölçe?i'nin (Defensive Pessimism Scale) Türkçe'ye **uyarlanm??** ve k?salt?lm?? formudur. Bu ölçek, bireylerin performans durumlar? öncesinde kayg?lar?n? yönetmek ve motivasyonlar?n? art?rmak için olası olumsuz sonuçlar? önceden hayal etme stratejisi olan **savunmac? kötümserlik** yap?s?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmi?tir. Uyarlama çal??mas?, Teki?n ve Yukay-Yüksel (2020) tarafından gerçekleştirilmi?tir. SK-5, bu psikolojik yap?y? daha hızlı ve etkin bir şekilde de?erlendirmek için 5 maddeden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Savunmac? Kötümserlik, **Psikolojik Ölçek**, Uyarlama, SK-5, Performans Kayg?s?, Bilişsel Stratejiler.

Yazarlar

İ??I TEK?N, Meltem YUKAY-YÜKSEL.

Amaç

Savunmac? Kötümserlik Ölçe?i-K?sa5 (SK-5)'in temel amacı, Türk kültüründe ve dili konuşan popülasyonlarda **savunmac? kötümserlik** eğiliminin düzeyini geçerli ve güvenilir bir biçimde belirlemektir. Bu strateji, özellikle akademik veya sosyal performans gerektiren durumlarda bireylerin kayg?y? nasıl kulland??n? anlamak için kritik öneme sahiptir.

Ölçe?in **uyarlama** çal??mas?, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerini koruyarak, Türkçe formunun psikoloji ve eğitim araştırmalarında kullanılmasına olanak sağlamıştır. K?sa formun geli?tirilmesi, uygulama süresini kısaltarak araştırmacılara zaman tasarrufu sağlamayı hedeflemiştir.

Yap?

Ölçek, bireylerin potansiyel olarak stresli bir görevle karşılaşmalarında kullandıkları bir başarıya ulaşma stratejisi olan **savunmac? kötümserlik** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yapı, bilişsel bir strateji olarak tanımlanır; birey, beklediği kötü sonuçlar? zihninde canlandırarak ve bu sonuçlara karşı önlem alarak performansını artırmayı amaçlar. Bu durum, sadece genel kötümserlikten farklıdır, zira amaç performans? sabotaj etmek değil, aksine kayg?y? mobilize edip kontrol altına almaktır.

Savunmac? kötümserlik, genellikle yüksek kayg? düzeyine sahip, ancak başarı? performans

sergileyen bireylerde gözlemlenir. Bu strateji, ba?ar? beklentisi dü?ük olan bireylerin aksine, genellikle ba?ar? beklentisi yüksek olan ancak kayg? duyan bireyler taraf?ndan etkin bir ?ekilde kullan?l?r ve akademik ba?ar? ile ili?kilendirilmi?tir.

Geçerlik

Teki?n ve Yukay-Yüksel (2020) taraf?ndan ger?ekle?tirilen **uyarlama** çal??mas?nda, Savunmac? Kötümserlik Ölçe?i-K?sa5 (SK-5)'in yap? geçerli?i, do?rulay?c? faktör analizi (DFA) ile incelenmi?tir. DFA sonuçlar?, orijinal ölçe?in tek faktörlü yap?s?n?n Türkçe formunda da korundu?unu ve model uyum indekslerinin kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermi?tir.

Ölçe?in yap? geçerli?i, 5 maddelik k?sa formun savunmac? kötümserlik yap?s?n? temsil etmede uygun oldu?unu teyit etmektedir. Ek olarak, ölçüt ba??nt?l? geçerlik kapsam?nda, SK-5 puanlar?n?n teorik olarak ili?kili oldu?u di?er de?i?kenlerle korelasyonlar? incelenmi?tir. Detayl? geçerlik katsay?lar? orijinal makalede mevcuttur.

Güvenirlik

SK-5'in **güvenirlik** analizleri, iç tutarlıl?k katsay?s? (Cronbach Alfa) kullan?l?rak raporlanm??t?r. Uyarlama çal??mas?nda elde edilen iç tutarlıl?k katsay?s? de?erleri, ölçe?in maddelerinin tutarlı bir biçimde ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösteren yüksek ve kabul edilebilir düzeyde bulunmu?tur.

Yüksek iç tutarlıl?k de?erleri, SK-5'in Türkçe konu?an popülasyonda savunmac? kötümserlik seviyesini ölçmede kararlı ve tutarlı sonuçlar üretti?ini i?aret etmektedir. Güvenirlik çal??malar?na ili?kin detayl? istatistiksel sonuçlar, Marmara Üniversitesi Atatürk E?itim Fakültesi E?itim Bilimleri Dergisi'nde yay?nlanan makalede (Teki?n ve Yukay-Yüksel, 2020) yer almaktadır.

Faktör Analizi

Savunmac? Kötümserlik Ölçe?i-K?sa5 (SK-5) formunun yap?s?sal geçerli?ini incelemek amacıyla do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Bu analiz, 5 maddelik k?sa formun tek bir temel boyutu ölçüp ölçmedi?ini test etmi?tir.

DFA sonuçlar?, modelin veriye iyi uyum sa?lad??n? ve 5 maddenin tek bir faktör alt?nda topland??n? göstermi?tir. Bu tek faktör, "Savunmac? Kötümserlik" yap?s?n? temsil etmektedir. Bu bulgu, k?sa formun yap?s?sal bütünlü?ünü ve orijinal ölçe?in temel psikometrik özelliklerini korudu?unu teyit etmektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama ve K?salt?lm?? Form

Format: Derecelendirme format? (Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi ölçek kullan?l?r).

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kin Popülasyonu, özellikle akademik ba?ar? ba?lam?nda üniversite ö?rencileri.

Age Group: Yeti?kinler.

Population Details: Uyarlama çal??mas?, Marmara Üniversitesi Atatürk E?itim Fakültesi E?itim Bilimleri Dergisi'nde yay?nlanm??t?r ve örneklem detaylar? makalede yer almaktadır.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale).

Anahtar Kelimeler

Savunmac? Kötümserlik, Bili?sel Strateji, Kayg? Yönetimi, Psikometri, **Faktör Analizi**, Türk Dili.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Uyarlama yazarlar?n?n ORCID bilgileri kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu Yazar I??I TEK?N için ileti?im adresi: tekinisil1@gmail.com

Correspondence Address: ?lgili akademik kurumlar veya yazar?n güncel ileti?im adresi için makaleye ba?vurulmal?dır.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in **uyarlama** y?I? 2020'dir. Ölçe?in akademik veya ticari kullan?m? için gerekli izinler, telif haklar? ve ücret bilgileri hakk?nda detayl? bilgi almak amacıyla sorumlu yazar I??I TEK?N ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Teki?n, I., ve Yukay-Yüksel, M. (2020). Savunmac? Kötümserlik Ölçe?i-K?sa5 (SK-5) Türkçe formunun geçerlik ve güvenirli?i. Marmara Üniversitesi Atatürk E?itim Fakültesi E?itim Bilimleri Dergisi, (51), 243-259. doi: 10.15285/maruaebd.553399.

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: savunmaci-kotumserlik-olcegi-kisa5-toad.pdf

Savunmac? Kötümserlik Ölçe?i-K?sa5 (SK-5) Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Savunmac? Kötümserlik Ölçe?i-K?sa5 (SK-5) ad?ndan da anla??laca?? üzere, ölçek **5 maddeden** oluşmaktadır ve bu maddelerin tam metnine Teki?n ve Yukay-Yüksel (2020) makalesinden ula??labilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM